

september till november 2025

Svenska kyrkan Vällingby

BILADET

- Kyrkoval 2025
- Allhelgona i S:t Tomas kyrka
- Om den svenska fika-traditionen
- Finna bönen som redan finns
- Fler unga konfirmeras

**Svenska
kyrkan**

Vällingby
församling

#2 2025

Innehåll

3 Magdalenas ord
Kyrkoherde Magdalena Ljunggrens kolumn.

4 Fika – en svensk tradition
Om det svenska fikat.

6 Finna bönen som redan finns
Ärkebiskop Martin Modéus syn på bönen.

8 Bönen som meditation
Att be kan fungera som meditation och mindfulness.

10 Allhelgona i S:t Tomas kyrka
Det händer under Allhelgonahelgen i S:t Tomas kyrka.

11 Höstens VVV
Arvid Elenäs, präst, om höstens tema: "mystik"

12 Ljusen som fick muren på fall
Hur kyrkan blev frihetens fyr i DDR

14 Korsord

16 Information om kyrkovalet

19 Husfars recept
Äppeltider!

20 Ärkebiskopens tal för Ukraina
Ärkebiskop Martin Modéus höll ett tal för fred i Urkaina den 3 mars i år.

22 Kalender

25 Mötesplatser
Verksamheter och mötesplatser för vuxna.

26 Diakoni
Sammanfattad information om församlingens diakonala verksamhet

27 Barn och familj
Sammanfattad information om församlingens verksamhet för barn och familj.

28 Unga
Sammanfattad information om församlingens verksamhet för ungdomar.

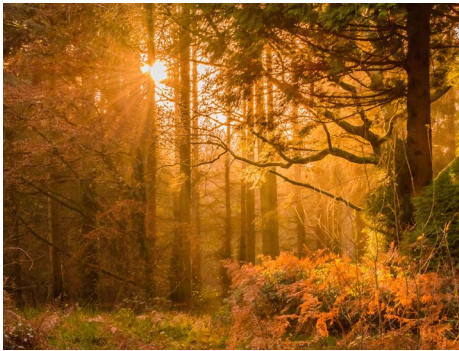
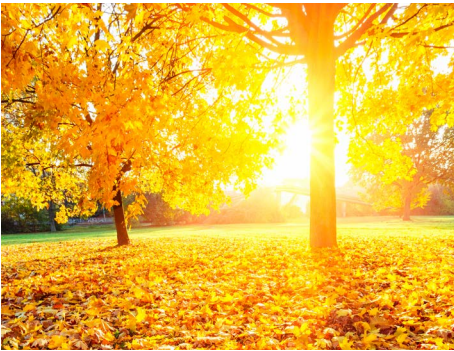
29 Dop vigsel och begravning
Sammanfattad information.

30 Musik
Sammanfattad information om församlingens musikverksamhet.

31 Kontakt och personal

Församlingsblad för Svenska kyrkan Vällingby
Postadress och telefon: se sidan 31.
Ansvarig utgivare: Magdalena Ljunggren
Layout och redaktör: Philip Jandovsky
Tryck: Ljungbergs tryckeri AB, i Klippan
Upplaga: 19 700 exemplar

Bladet delas ut till samtliga hushåll i Vällingby.
Vi reserverar oss för programförändringar efter pressläggning. Se även våra annonser i lokaltidningen Mitt i, vår hemsida och våra affischer.

MAGDALENAS ORD

Jag vill bevara sommaren

För mig kom sommaren med vila men också med sorg. Tre vänner som varit hjälpare i mitt liv har lämnat jordelivet nästan samtidigt. Gun, min bönevän, Maj-Lis min handledare i många år och Claes som följt mina år i Vällingby och som funnits med i kyrkvårdskap och kyrkoråd. I tomheten är det också vackert. Böner som burit, goda ord till vägledning och den stora tilliten från Claes har varit som en klippa att stå på, som en vänlighet att vila i.

I år är det ju ekumenikens år i svenska kyrkan och för mig är ekumenik just det att bära varandra, att vara olika men finnas sida vid sida och be för varandra. Mina tre vänner hade något gemensamt, ett leende som gav hopp och vila i nuet. Som alltid trodde på det goda och som ville urskilja och söka glädjen.

I en tid som vår är det lätt att bli orolig, men just nu är det för mig viktigare än någonsin att möta varandra med vänlighet och tro, att söka glädjen. Gud är relation och vill att vi i våra relationer ska ge sommar och liv till varandra. In i hösten

får jag ta med mig sommarens kluckande vatten och bibelberättelser om växten som är stark och övervinner, om förlåtelsen som befriar, om kärlek som burit och bär, om det sköra men samtidigt starka. Om gemenskapen som vi bygger tillsammans.

Välkommen till S:t Tomas kyrka i höst, till gudstjänster och caféer, till Vuxet Växande och alla mötesplatser för barn och unga. Till musik och sång. Vi får bära varandra, vi får möta varandra med ett leende hur det än är, tro på det goda och söka glädjen. Vi gör det tillsammans.

*Gör mig lik ett träd
Gör mig lik ett träd, Herre.
Stadig
Fast rotad
Användbar
Stöd till dem
som behöver det.
Skydd till dem som är trötta.
Frukt till dem som hungrar.
Gör mig lik ett träd, Herre.
Stadig
Fast rotad
Användbar
(Bön från kelterna)*

MAGDALENA LJUNGGREN
kyrkoherde

Fika

– en svensk tradition.

Text av Philip Jandovsky

Få traditioner är så djupt rotade i den svenska kulturen som fika – en enkel kaffepaus som blivit en social ritual. Från mysiga kaféer i Gamla Stan till fikarum på arbetsplatser runt om i landet, är fika mer än bara kaffe och kaka. Det är en stund för gemenskap, avkoppling och samtal. Men vad är det egentligen som gör fika så speciellt, och varför har det blivit en så självklar del av vardagen i just Sverige?

Få saker är så djupt rotade i den svenska kulturen som fika. Oavsett om det är på ett mysigt kafé i Gamla Stan, en solig parkbänk om sommaren eller i fikarummet på en arbetsplats, är fika en tradition som förenar människor över hela landet. Men vad är det egentligen som gör fika så speciellt? Och hur kommer det sig att det har blivit en så viktig del av den svenska vardagen och kulturen?

Vad är fika?

Fika är mer än bara en kaffepaus. Det är en social ritual där människor samlas för att njuta av kaffe, te eller andra drycker tillsammans med något sött, som till exempel en kanelbulle, kladdkaka eller småkakor. Ordet "fika" kan användas som både substantiv och verb – man kan "ta en fika" eller "fika". Men bortom den enkla akten att äta och dricka är fika både en stund för avkoppling och en form av social samvaro – ett sätt att skapa och bibehålla en känsla av samhörighet i en grupp.

Fikans historiska rötter

Man tror att den svenska fika-traditionen har sina rötter i 1700-talets kaffehus, där överklassens människor samlades för att diskutera idéer över en kopp kaffe. Allt eftersom det ekonomiska välbefindandet i samhället ökade och vanliga människor fick tillgång till kaffe, blev fika en självklar del av den svenska vardagen. Idag är fikat att likna vid en kulturell ritual som delas av människor i alla åldrar och från alla samhällsskikt.

Fika på jobbet

Det svenska fikat är inte bara något som hör till privatlivet. Även på de flesta svenska arbetsplatser är det en nästan helig tidpunkt på dagen. Morgon- och eftermiddagsfika ger anställda en chans att umgås avslappnat med kollegor och få en kort paus från arbetet. Många företag har till och med organiserade fikapauser som en del av arbetsdagen. I den svenska kulturen anses denna samvaro som en viktig del i att skapa ett sammansvetsat arbetslag som drar åt samma håll och delar samma värderingar och organisationskultur.

Den sociala kraften i fika

Det är troligen just den sociala delen av fikat som har gjort det till en så viktig del av den svenska vardagskulturen. Fikat är en är en

möjlighet att knyta band till andra. Oavsett om det är en första dejt, en återförening med gamla vänner en informell arbetsintervju, eller en social paus på arbetet, så är fika en plattform för samtal och relationer. Jämfört med människor i många andra länder är svenskarna generellt mer tystlåtna och reserverade gentemot andra och att prata med andra människor faller sig i många fall inte naturligt för oss. Kanske är det en av anledningarna till att fikat har blivit en så stark tradition i just Sverige. Den informella atmosfären, tillsammans med det rituella upplägget där fikat fungerar som en oskriven regel som alla förväntas följa, gör det lättare för människor att öppna sig, prata med varandra och dela tankar och historier.

Fika i framtiden?

I en värld som ständigt blir mer digital och uppkopplad, skulle man kunna tänka sig att fika skulle förlora sin plats i samhället. Men i Sverige förblir traditionen stark. Nya kaféer öppnar ständigt, och den svenska kärleken till kaffe och social samvaro är lika stark som någonsin. //

Finna bönen som redan finns

I en tid där många söker efter andlig fördjupning och inre ro, söker ärkebiskop Martin Modéus i sin bok *Finna bönen som redan finns* visa att bön inte är en prestation eller en plikt – utan en närvaro som redan lever i oss. Med värme och enkelhet guidar Modéus läsaren till att upptäcka bönens plats i det vardagliga livet.

Finna bönen som redan finns är en bok av ärkebiskop Martin Modéus, utgiven 2020 av Verbum förlag. Boken ger en reflekterande och praktisk vägledning för den som söker en djupare förståelse för bönens plats i livet. *Finna bönen som redan finns* inbjuder till att upptäcka bönens närvaro i det vardagliga livet och att finna en personlig väg till andlig fördjupning.

Bönen som en inre närvaro

Bokens huvudidé är att bön inte är något vi behöver skapa eller prestera – den finns redan där, djupt inom oss. Modéus menar att bön inte nödvändigtvis handlar om ord eller ritualer, utan om en inre hållning och närvaro. Genom att upptäcka hur bön naturligt uppstår i våra vardagliga tankar och känslor, kan vi hitta ett förhållningssätt som gör bön till en integrerad del av livet. Genom boken vill Modéus hjälpa läsaren att upptäcka denna inre bön och leva i den.

50 korta texter

Finna bönen som redan finns är strukturerad i 50 korta texter som alla belyser olika aspekter av bönens uttryck. Varje avsnitt avslutas med reflektionsfrågor och en praktisk övning, vilket gör den lämplig för både enskild läsning och samtal i grupper. Modéus ambition är att göra bönen till något självklart och naturligt, snarare än något komplicerat och avskilt från vardagen.

”

Be som du kan, inte som du inte kan.

Ärkebiskop
Martin Modéus

En bok för alla

Modéus riktar sig till alla som någon gång känt att bön är svårt eller otillgängligt. Han vill sänka trösklarna och visa att bön inte kräver särskilda ord eller former. Som han uttrycker det: "Be som du kan, inte som du inte kan". Det är ett återkommande budskap i boken, som uppmuntrar till att sänka ribban och våga vara sig själv i bönen. Detta gör att boken talar till både erfarna bedjare och till den som kanske känner sig osäker på vad bön egentligen innebär.

Praktisk tillämpning

Finna bönen som redan finns har fått positiv respons och används i flera församlingar inom Svenska kyrkan. Den har visat sig vara en inspirationskälla i samtalsgrupper där deltagarna reflekterar kring sin egen relation till bön och delar sina erfarenheter. Boken används i olika sammanhang

inom Svenska kyrkan, till exempel i samtalsgrupper där deltagarna läser ett kapitel i taget, samtalar om innehållet och ber tillsammans. Detta visar på bokens praktiska användbarhet och dess förmåga att inspirera till gemensam reflektion och bön.

Med sitt lågmälda men kraftfulla budskap om att bön redan lever i oss alla, påminner Martin Modéus om att vi inte behöver söka långt borta efter andlig närvaro – vi behöver bara upptäcka den plats där bönen redan finns. Boken är en vägledning som är både enkel och djup.

Modéus egna kommentarer om boken

I en intervju, publicerad av Linköpings stift i samband med att boken lanserades, svarade Modéus så här på frågan varför han skrivit en bok om bönen:

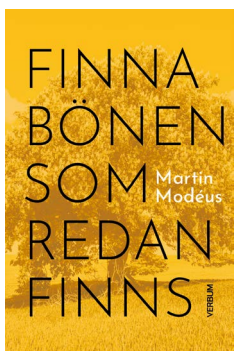
– Jag möter ibland människor som har en komplicerad bild av bön, en bild som är mer begränsande

än öppnande. Vi har lärt oss att bön måste se ut på ett visst sätt. Vi får bilder av levande ljus, knäppta eller uppsträckta händer.

Det är lätt att falla in i de här föreställningarna. Tänk så många gånger jag i kyrkan sagt "låt oss bli stilla och be". Varför bli stilla? Lite skämtsamt: Varför inte "Låt oss bli aggressiva och be"? Om jag känner mig arg, orolig ska jag förstås också kunna be. Ge plats åt bönen där jag befinner mig i livet!

Bokens titel förklarar Modéus så här:

– I människans djup pågår hela tiden något som mycket väl kan kallas för bön. Man kan börja med att leta i sig själv, efter det som redan finns. Jag tror att det finns en grundbön i varje människa. Kanske visar den sig när man går och gnolar på "Jag vill tacka livet" eller när man tänker "måtte det gå väl för dem på resan", det är en slags böner. //

Bönen som meditation och mindfulness

Text av Philip Jandovsky

Allt fler människor i Sverige ber. Bönen kan vara ett sätt att finna lugn och stagda i en orolig omvärld och en många gånger stressig tillvaro.

Allt fler människor i Sverige börjar be. Detta har på sistone uppmärksammats i flera medier. Bland annat Svenska Dagbladet som under våren gjorde en artikelserie om bönen återkomst i det svenska samhället. Bland annat intervjuas författaren Bengt Ohlsson, som har börjat be.

– De finns ett värde i att ha en kommunikation med något större, säger Bengt Ohlsson. Likaså att sätta ord på vad som är ens största oro och högsta önsningar, fortsätter han.

Bönen har för många blivit ett sätt att söka trygghet och lugn när man upplever att både oron i världen och den psykiska ohälsan i samhället växer. Bönen blir också ett sätt att stanna upp i en många gånger stressig vardag. Tacksamhetböner riktar vår uppmärksamhet mot det positiva i våra liv. I bönen får man då en möjlighet att uppmärksamma och uttrycka tacksamhet för goda saker i tillvaron, som man annars ofta tar mer eller mindre för givna.

När man ber skapar man ett utrymme för reflektion och stillhet. Precis som i meditation innebär bönen ofta att man stannar upp, andas djupare och riktar sin uppmärksamhet mot något större än våra omedelbara bekymmer. Denna process av att samla tankarna och fokusera medvetenheten har samma lugnande effekt på nervsystemet som meditation.

Bönen lär oss att vara närvarande i stunden. När man koncentrerar sig på sin bön, kan man bli medveten om känslor, tankar och kroppsliga förnimmelser. Man utvecklar förmågan att observera sitt inre tillstånd utan att omedelbart reagera på det.

Bönen kan vara ett sätt att formulera för sig själv vad man längar efter och eller behöver. Bönen kan dessutom vara ett sätt att visa empati och omsorg för andra. Böner som innebär att man ber för andra utvecklar medkänsla och empati. När man håller andra i sina tankar och önskar dem välgång, tränar man sin förmåga till kärlek och omtanke.

Bönen har på dessa sätt en hel del gemensamt med meditation och mindfulness, vilket också visats i vetenskapliga studier. Här har man kunnat visa på minskad ångest och oro, bättre humör och en känsla av delaktighet bland de som ber. Hjärnforskare har också kunnat se att människor som ber eller utövar meditation med inriktning på medkänsla och omsorg för andra människor också får fysiskt mätbara skillnader i den del av hjärnan som kallas "prefrontala cortex" och som är kopplad till empati.

Böner kan också innehålla repetitiva element som fungerar på samma sätt som meditativa tekniker. Upprepningen hjälper till att stilla det ständiga flödet av tankar och för oss in i ett mer kontemplativt tillstånd. När vi reciterar välbekanta ord eller fraser kan man uppleva samma typ av sinnesstämning som uppnås vid meditation. //

Bibel och bild i ignatiansk andlig vägledning

Eva Sjödén
Magdalena Ljunggren
förord av Dominik Terstriep S. J.

S:t Tomas förlag

Ny bok från S:t Tomas förlag:

Bibel och Bild i ignatiansk andlig vägledning

– Vår bok om bibel och bild började i Storkyrkan i Stockholm. Efter en fortbildningsdag med temat ”Bibel och bild i ignatiansk andlig vägledning” fanns mycket nyfikenhet och intresse bland deltagarna. Vi började samtala om att skriva en bok som hjälper andliga vägledare att använda bibel och bildskapande i möten med pilgrimer. Vi har själva glädje av att använda bild i relation till bibeln i ignatiansk vägledningstradition. Som präster och själasörjare har vi också förmånen att följa andra som vill fördjupa sin relation till Gud och livet. I den här boken vill vi dela med oss av bildövningar som vi har praktisk erfarenhet av från församlingsarbete, retreatar och undervisning.

Eva Sjödén och Magdalena Ljunggren

– Bibel och bild i ignatiansk andlig vägledning knyter ihop tre olika trådar som alla möts i just inkarnationen:

- Ignatius Andliga övningar som en praktisk väg att växa samman med Kristus,
- att följa honom utifrån Bibeln, genom vilken Gud talar till oss,
- med hjälp av bilder, som ger trons gestalter ett ansikte. Eva Sjödén och Magdalena Ljunggren vägleder oss kunigt och åskådligt på övandets och därmed hoppets väg.

Dominik Terstriep S. J.

Mer information finner du på S:t Tomas förlags webbplats: stomasforlag.se.

Under Allhelgonahelgen i S:t Tomas kyrka blir det bland annat mässor, vacker musik, ljusständning och en minnestavla med namnen på de som gått bort under året.

Öppettider i S:t Tomas kyrka under Allhelgonahelgen: lördag 1/11 och söndag 2/11 10–18.

Välkommen in för att tända ljus, lägga blommor (i Klosterträdgården) eller att dricka kaffe.

LÖRDAG 1/11
Kl. 14.00: Sång och tankar i Allhelgonatid

Kl. 16.00: Ikoninspirerad mässa i Allhelgonatid

SÖNDAG 2/11
Kl. 11.00: Högmässa

Kl. 16.00: Minneskonsert med S:t Tomas Kammarkör och Francesco Acquista, dirigent

Allhelgona i S:t Tomas kyrka

Om höstens VVV

Tema: mystik

När jag var 15 år gammal, var jag med om en upplevelse som kom att påverka hela mitt liv. Det som hände var att Guds närvaro blev tydlig inom mig för en stund (det är i alla fall så jag har kommit att tolka erfarenheten). Det skedde i samband med en kvällsandakt på ett ungdomsläger med kyrkan. Det var kväll, vi satt i kyrkbänkarna, stilla sjöng vi några sånger och tände ljus. Jag hade varit på många liknande andakter med ungdomsgruppen tidigare men denna andakt var något annorlunda. Stilla kände jag en värme inom mig, mitt hjärta slog stadigt och tydligt. På något sätt förnimmande jag också ett ljus inom mig. Ett ljus jag inte kan förklara. Mina tolkningsmönster ledde mig till att det måste ha varit Guds närvaro jag erfor. Jag har många gånger i mitt liv återvänt till detta minne. Funderat över vad och varför det skedde?

Långt senare när jag hade påbörjat mina teologiska studier så möte jag på begreppet: mystik. Ordet kommer från grekiskans mysterion och översatt som "outsäglig hemlighet". Många av kyrkans medeltida mystiker menade att en kontaktyta för Gudsmötet finns i själens allra innersta rum. Där inne i det innersta rummet blir mysteriet synligt och en uppenbarad förnimmelse. Var det detta som skedde den där gången på den där andakten när jag var 15 år gammal?

För ett par år sedan så kom en bok med titeln "Granskogens folk". Boken utforskar svenskarnas förhållande till andlighet och det visar sig att många känner Gudsnärvaron starkt när de befinner sig i skogen. Finns det en plats eller en händelse i ditt liv när den mystiska delen av tillvaron har gjort sig påmind? Jag tror att vi är många som någon gång erfarit att tiden känns djup, platsen blivit tunn och att stunden blivit helig.

En viktig mystik plats för oss i S:t Tomas kyrka är förstås kyrksalen. Altaret och dopfunten är särskilt viktiga för mig. Trots att jag själv lever så nära sakramenten (dop och nattvard) som präst och trots att jag har läst mängder med teologi om dem, så förblir dopet och nattvarden ändå något av mysterier för mig. De låter sig helt enkelt inte förklaras! De besitter djupa hemligheter om Guds handlande med oss människor och det känns alltid stort att få vara med.

Inom den östkyrkliga traditionen kallas faktiskt sakramenten för just mysterier. Detta har sin bakgrund i bibelordet hämtat från första korinterbrevet 4:1 "Vi bör alltså betraktas som Kristi

tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter (mysterion)". Kanske har det varit så att den västliga kyrkan haft en betoning på att förklara och sätta ord på det som egentligen är oförklarligt? Kanske har detta gjort att vi ibland tappat bort det mystiska? I vår kyrka så märker jag i mötet med andra att det finns en längtan att fördjupa samtalet och teologin om den mystiska sidan av tron. Under hösten kommer därför temat inom Vuxet växande i Vällingby (VVV) vara just Mystik. Varmt välkommen att delta under hösten.

Arvid Elenäs, präst i Vällingby församling

Vuxet Växande i Vällingby församling

Vuxet växande är en plats för andlig fördjupning och ett forum där frågor om livets djupaste mening får ta plats. Inom vuxet växande erbjuds ett olika grupper och träffpunkter för fördjupning. Varje termin följer ett tema som vi bär med oss in i våra grupper under terminen. Temat under höstterminen är "Mystik".

Upptaktskväll med föreläsning om mystik av Ulf Lindgren 2 september kl. 18.30–20.30

Ulf Lindgren introducerar terminens tema Mystik genom en föreläsning i vardagsrummet. Ulf har arbetat som reseledare i Egypten, Orienten och Indien i flera år. I 15 år var han gymnasielärare och i snart 20 år har han varit präst i Svenska kyrkan. Numera arbetar han som präst på Häktet Kronoberg på Kungsholmen. I många år har han sysslat med religionsdialog och han vistas flera gånger per år hos munkar i kloster i Frankrike.

Upptakten inleds med att vi tillsammans firar Stilla mässa klockan 18.30. Därefter samlas vi i vardagsrummet för fika och föreläsning. Varmt välkommen till VVV-upptakt i S:t Tomas kyrka. Ingen anmälan krävs. Kostnad för fika: 30 kr Vid frågor kontakta: Arvid Elenäs, präst.

Ljusen som fick muren på fall:

hur kyrkan blev frihetens fyr i DDR

Text av Philip Jandovsky

Den 9 oktober 1989 samlades 70 000 människor i Leipzig i Östtyskland. Beväpnade inte med vapen, utan med ljus och böner, gick de ut på gatorna. Utan våld lyckades de tvinga bort en förtryckande regim i ett av världens mest övervakade samhällen. Bakom den dramatiska vändpunkten som kulminerade i Berlinmurens fall fanns en lång kamp och i hjärtat av den kampen stod den östtyska kyrkan.

En stat byggd på rädsla

För att förstå kyrkans roll i revolutionen behöver man först förstå hur det var i Östtyskland, som officiellt kallades DDR – Deutsche Demokratische Republik). Trots namnet var den Tyska demokratiska republiken varken särskilt tysk eller särskilt

Alla människor övervakades av Stasi – den ökända hemliga polisen.

demokratisk. Under över fyrtio år styrdes landet med järnhand av kommunistpartiet. Alla människor övervakades av Stasi – den ökända hemliga polisen. Censur, övervakning och politisk förföljelse var vardag. Stasi-agenter fanns överallt och människor uppmanades att ange varandra. Den som uttryckte en avvikande åsikt riskerade att förlora sitt jobb eller sättas i fängelse.

I detta förtryckande samhällsklimat blev den protestantiska kyrkan med tiden till en sorts oas där viss öppenhet tilläts. Kyrkorna var de enda rum där fri diskussion inte var helt förbjuden – ett slags andligt frirum i ett annars kvävande samhälle.

Kyrkan som motståndsrörelse

Men kyrkan var inte bara ett frirum – den var också en plats där de första fröna till förändring började gro. På 1980-talet växte ett nätverk fram inom kyrkoförsamlingarna. Här diskuterade man inte bara tro, utan också fred, miljö, nedrustning och mänskliga rättigheter. Man började planera för att åstadkomma verklig förändring i samhället och under ytan växte ett medvetet, organiserat motstånd fram, ofta under ledning av präster.

En av dem var pastor Christian Führer i Leipzigs Nikolaikirche. 1982 började han leda de

regelbundna "Montagsgebete" – måndagsböner för fred och rättvisa – som med åren utvecklades till politiska samlingar. Under sommaren och hösten 1989 började deltagarna i bönemötena att ge sig ut i tysta marscher med levande ljus genom stadens gator. Det var en stillsam men kraftfull protest mot regimens förtryck.

Strategin bakom ljusen

De tysta och stillsamma bönegrupsprotesterna spreds med tiden till andra städer. Protesterna hölls alltid på måndagar, inleddes i kyrkorum, deltagarna bar ljus och protesterna var alltid helt fredliga. Inför varje demonstration spreds upprop med tydliga instruktioner: använd inga vapen, svara inte på provokationer från polisen och uppträd med värdighet.

Prästernas närvaro i demonstrationstågen hade en lugnande och skyddande effekt. Ljuset i händerna blev en påminnelse om varför man protesterade – inte för hat, utan för hopp.

Bakom kulisserna fanns också ett politiskt ansvarstagande. Efter de manipulerade kommunalvalen i maj 1989, där resultaten uppenbart hade förfalskats, gick kyrkliga ledare ut med öppna uttalanden som fördömde valet. Under sommaren skickade

biskopar och pastorer brev till DDR:s ledare Erich Honecker med krav på fria diskussioner, pressfrihet och rätten att resa.

Från symbolhandling till revolution

Ett tidigt exempel på politiskt mod inom den östtyska kyrkan var 1983 års berömda aktion i Wittenberg, där pastorn Friedrich Schorlemmer smälte ner ett svärd till en plogbill (som symboliserar fred i Bibeln). Aktionen provocerade regimen, men var samtidigt omöjlig att direkt kriminalisera. Balansen mellan civil olydnad och fredlig symbolik blev ett kännetecken för kyrkans motstånd.

Under sommaren 1989 ökade oron i hela samhället och allt fler människor valde att fly från Östtyskland. Demonstrationsmarscherna i Leipzig växte snabbt. Den 2 oktober samlades 10 000 demonstranter. Den 9 oktober var de 70 000. Den 16 oktober 120 000. Den 30 oktober gick 300 000 människor genom Leipzig – nästan en femtedel av stadens invånare. Trycket på politiska förändringar ökade kraftigt, med allt större demonstrationer på olika håll i Östtyskland.

När muren föll

Till slut blev trycket ohållbart till och med för de styrande i regimen. Östtysklands ledare Erich Honecker avgick den 18 oktober och ett par veckor efter det, den 9 november, föll Berlinmuren. Nyheten om att gränsen öppnats möttes av stor glädje och jubel från både öst och väst. Människor från båda sidor samlades vid muren och firade den nyvunna friheten. Det var början till slutet på det kommunistiska styret i Östtyskland och början på en ny era för Europa. Året därpå återförenades Tyskland.

Berlinmurens fall är en av de mest betydelsefulla händelserna under 1900-talet och har ett stort symboliskt värde för frihet och fred.

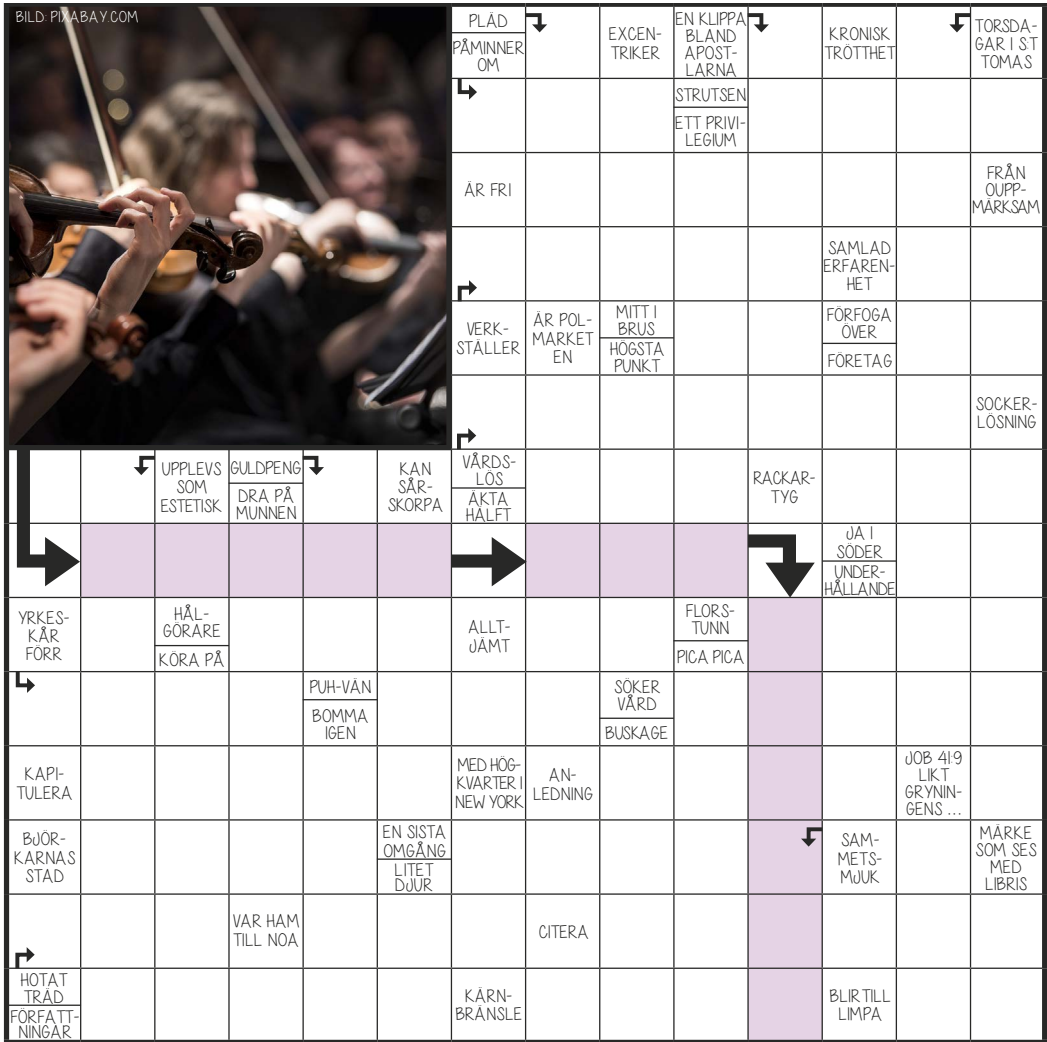
En levande lärdom

Kyrkans roll i den fredliga revolutionen 1989 påminner oss om att förändring är möjlig, även under de mest repressiva villkor. Det som började som bönemöten i en kyrka blev gnistan till en folkrörelse som förändrade Europa. Med ljus i händerna och en tro på människans värde utmanade de en diktatur – och vann.

I en tid där demokratin utmanas på nytt runtom i världen är denna historia mer relevant än någonsin. Inte för att den uppmanar till nostalgi, utan för att den visar kraften i organiserad och fredlig motståndskraft. //

Korsord

Som vanligt är det korsordsmakaren Hanna Fredholm, som har skapat korsordet i Bladet. Facit finns på sidan 21.

☀
På torsdagar klockan 12.30 serverar husfar en matig soppa med smörgås och kaffe i vardagsrummet i S:t Tomas kyrka. Kostnad: 40 kronor. Klockan 12.10, i anslutning till sopplunchen, bjuder även vår organist, Enzo Grifone, på vacker musik i kyrkan. Varmt välkommen!

Husfars recept

Äppeltider!

Förra årets överflöd upprepas inte i år men svenska äpplen kan vi räkna med. Receptet på Äppeltårta är uppskattat därför kommer en repris. God avslutning på middagen men också mycket gott till kaffestunden att samlas kring. Skön höst med alla frukter och grönsaker som hösten erbjuder.

Äppeltårta 10–12 bitar

- 250 g mandelmassa
- 100 g smör eller margarin
- 3 ägg
- 1 dl vetemjöl
- 1 tsk bakpulver

Fyllning:

- 2–3 Äpplen
- 1 msk smält smör
- 2 msk socker plus
- ½ tsk kanel

Garnering: Florsocker

Finfördela mandelmassan (är den hård kan du riva den). Rör mandelmassan med matfettet tills du får en porös massa. Skilj äggen och vispa vitorna till ett fast skum. Blanda i gulorna med mandelmassan och rör om en stund. Tillsätt vetemjöl och bakpulver och vänd ner vitorna och håll smeten i en smord och mjölad eller bredbeströdd form som bör vara 20 cm i diameter. Skala äpplena och skär dem i klyftor. Ta bort kärnor och hinnor Doppa äppelklyftorna först i smält smör och sedan i en blandning av socker och kanel. Stick ner dem djupt i smeten. Grädda i 170 grader ca 40 minuter. Stjälp upp kakan och vänd den tillbaka. Sikta över florsocker då den kallnat. Servera gärna med en klick grädde till

DAVID SANDSTRÖM
husfar

Välkommen till Feel Good-kören hösten 2025!

Feel Good-kören är en nybörjarkör för alla er som inte har någon erfarenhet av att sjunga, men som gärna vill prova på i en vänlig och tillåtande miljö.

Feel Good-kören träffas under hösten 17.00–18.00 i samlingssalen följande onsdagar: 1/10, 8/10, 15/10, 22/10, 5/11, 12/11. För mer information, kontakta Gerd Nielsen (kontaktuppgifter på sidan 31).

Bra att veta inför kyrkovalet

Kyrkoval 8–21 september 2025

Om kyrkovalet

Svenska kyrkan är Sveriges största trossamfund med 5,5 miljoner medlemmar. Den kristna grunden innebär ett engagemang för alla människors värde och värdighet och för ett aktivt miljö- och klimatarbete.

Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd och beroende av människors engagemang. Alla är välkomna att ta initiativ och dela ansvar. Genom hela kyrkans historia har människor valts för att överlägga och fatta beslut på hela gemenskapens vägnar.

I Lag om Svenska kyrkan, som trädde i kraft 1 januari 2000 i samband med kyrka-stat separationen, regleras statens förhållande till Svenska kyrkan och den beskriver bland annat att Svenska kyrkan är en demokratiskt uppbyggd evangelisk-luthersk kyrka. Därigenom ges var och en som tillhör kyrkan möjlighet att påverka hur församlingen ska fullgöra sin grundläggande uppgift och hur stiftet och den nationella nivån ska främja den uppgiften. Den breda delaktigheten i kyrkans styrelse har också sin grund i kristen människosyn och det gemensamma ansvaret, på dopets grund, för kyrkans alla angelägenheter. Valhandlingen kan även ses som ett uttryck för samhörigheten med kyrkan.

Sättet att genomföra kyrkovalet tar sin utgångspunkt i vallagen och hur de allmänna valen genomförs. Det är bra att väljarna känner igen sig i hur valet går till. Några skillnader finns, bland annat att även medlemmar som är 16 år har rösträtt och att det är möjligt att rösta på valfri ort i Sverige. En

annan viktig skillnad är att benämningen politiska partier inte förekommer i kyrkovalet, utan medlemmarna röstar istället på nomineringsgrupper. Det är sammanslutningar och intressegrupper formade för att delta i kyrkovalet. Den som vill engagera sig kan antingen gå med i en befintlig grupp eller starta en ny tillsammans med andra som vill bidra till att forma kyrkans framtid.

Det är ytterst medlemmarna i Svenska kyrkan som avgör hur kyrkans regelverk utformas, genom att lägga sin röst på den nomineringsgrupp som de vill ge sitt förtroende till.

I kyrkovalet röstar du om:

- Vad kyrkan ska göra – den strategiska inriktningen.
- Vad det får kosta – budgeten och fördelningen av resurser.
- Hur det går under tiden – att följa upp och utvärdera den grundläggande uppgiften: att fira gudstjänst, undervisa i och berätta om kristen tro, och att möta och hjälpa utsatta människor.

Medlemmarna i Svenska kyrkan röstar fram representanter till tre olika nivåer: kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomötet.

Kyrkofullmäktige styr församlingarnas arbete, vars grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och att utöva diakoni och mission.

Stiftsfullmäktige styr arbetet i respektive stift. Stiftens grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över

församllingslivet i stiftet. Det kan handla om att stötta församlingars arbete, ge råd och stöd i teologiska frågor, bidrag till att renovera och förvalta kyrkor, textilier och konst.

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ med 251 ledamöter, varav två utses från utlandskyrkans valkrets. På kyrkomötet fattas beslut om frågor som handlar om kyrkoordningen (Svenska kyrkans regelverk) och andra frågor som har betydelse för hela Svenska kyrkan, till exempel kyrkohandboken och psalmboken. Kyrkohandboken beskriver hur gudstjänster ska firas och i psalmboken finns de sånger som används i gudstjänster och församllingsliv.

Som arrangör av kyrkovalet respekterar Svenska kyrkan den demokratiska processen och förhåller sig neutral gentemot de cirka 600 nomineringsgrupper som ställer upp i kyrkovalet runt om i landet. Det är du som medlem som genom kyrkovalet väljer vilka som ska företräda dig de kommande fyra åren.

Bestämmelser om registrering av nomineringsgrupp finns i kyrkoordningen som kyrkomötet beslutat om och i kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om direkta val. Följande nomineringsgrupper ställer upp i valet till kyrkofullmäktige i Vällingby församling: Socialdemokraterna, Borgerlig Kristen Samverkan och Centerpartiet.

Här kan du rösta

Här nedan finner du praktisk information om var du kan rösta i kyrkovalet i Vällingby församling och S:t Tomas kyrka.

Valdagen, söndag 21 september

I vardagsrummet och juniorlokalen

Öppethållande
9.00–20.00

Förtidsröstning på valdagen 21 september

I sällskapsrummet

Öppethållande
9.00–20.00

Förtidsröstning 8–20 september

I sällskapsrummet

Öppethållande:

Måndag 8 september 12.00 -15.00

Tisdag 9 september 12.00-15.00

Onsdag 10 september 15.00-20.00

Torsdag 11 september 12.00-16.00

Fredag 12 september 12.00-15.00

Lördag 13 september 11.00-15.00

Måndag 15 september 12.00-15.00

Tisdag 16 september 12.00-15.00

Onsdag 17 september 15.00-20.00

Torsdag 18 september 12.00-16.00

Fredag 19 september 12.00-15.00

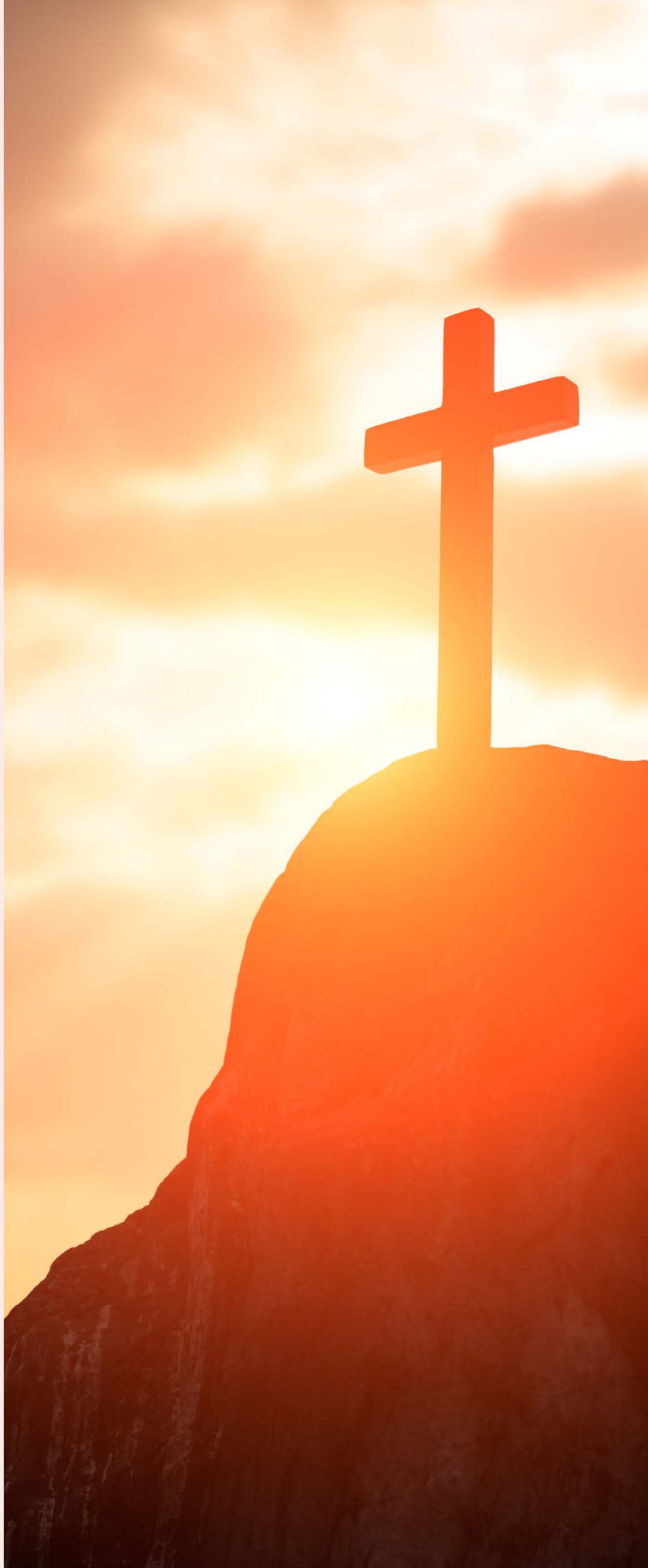
Lördag 20 september 11.00-15.00

18

anledningar att vara medlem i Svenska kyrkan

1. Kyrkans öppna förskola och andra aktiviteter där barn och deras föräldrar kan mötas.
2. Hembesök och sjukbesök för att stötta sjuka eller människor i kris.
3. Gudstjänster för alla livets glädjeämnen och sorger, förtvivlan och hopp.
4. Gemenskapsträffar för äldre och ensamma.
5. Jourhavande präst.
6. Arbete i krissituationer med lokala kriscentrum och samtalsstöd mm.
7. Själavårdssamtal när livet känns tufft och man behöver någon att prata med.
8. Olika projekt för stöd till människor i arbetslöshet.
9. Ett rikt musikliv med körer och musiker.
10. Underhållet av våra kyrkobyggnader och kulturarv.
11. Stöd till människor på flykt, både i Sverige och utomlands.
12. Stöd till de som sörjer.
13. Stöd till människor som är nya i Sverige att komma in i samhället.
14. Tillfälligt ekonomiskt stöd när det verkligen krisar.
15. Stöd till svenskar som befinner sig utomlands.
16. Stöd till vård, försvar, universitet och fängelser.
17. Bidrag till Svenska kyrkans internationella arbete vid katastrofer och till biståndprojekt.
18. Verksamhet för barn och ungdomar i olika åldrar.

Fler konfirmander

Fler unga vill konfirmera sig. Det märks både i Sverige generellt och här i Vällingby, där vi har haft en tydlig ökning av antalet konfirmander de senaste åren.

Det finns förmodligen flera orsaker till ökningen. Bland annat att de unga söker sig till kyrkan på grund av att världen uppfattas som orolig. Kyrkan kan vara en plats där man får diskutera livsfrågor och andlighet, vilket många unga idag efterfrågar.

Resursförsamling för andlig vägledning

Sedan våren 2025 är Vällingby församling resursförsamling för Ignatiansk andlig vägledning. Att vara resursförsamling är ett uppdrag från Stockholms stift. Du som är nyfiken på detta är välkommen att höra av dig.

Vällingby församling tar hand om ett intressenätverk och ett ledarnätverk. För ledarnätverket finns utbildningsdagar under hösten och våren. Vi kan också förmedla kontakt till en andlig vägledare och ge inblick i vad ignatiansk andlig vägledning är.

Till intressenätverket kan du anmäla dig om du vill veta mer och ledarnätverket är för dig som kommit en bit på vägen.

Vår kontaktperson är Anders Nyström och du når honom genom att mejla honom (se kontaktuppgifter på sidan 30).

Facit till korsordet på sidan 16

BILD PIRÄBY.COM	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER	LÄRNA	STRITTS- PRIV- LEUM	E	M	U	N	FRÄN DUPP- MÅRSAM	V	C	FOF- FOGA HET	SAMPLAD ERFÄREN-	R	U	FORETAG OVER	A	SOCKER- LÖSNING	S	U	S	I	R	K	U	K	A	P	MARKE SOM MED	Ö	LIMPA	A	X
	PLAD	EN KLIPPA	EXCEN- BLAND	TRIKER</																															

Ärkebiskop Martin Modéus tal för fred i Ukraina

Ärkebiskopen höll ett tal för fred i Ukraina på
Norrormstorg i Stockholm
den 3 mars 2025

Kära vänner! I dag är det 4026 dagar sedan Ryssland startade kriget genom invasionen av Krim, och det har gått 1103 dagar av fullskalig invasion. Det ger många måndagar. Tack för er ihärdighet! För egen del är det tredje gången jag får tillfälle att tala vid måndagsrörelsens möte. Det är med sorg och beslutsamhet som jag gör det. Sorg, för allt det lidande som kriget orsakar. Framtidsdrömmar som går i kras, människoliv som går till spillo. Sorg över att kriget fortsätter och att freden ännu känns långt borta.

Men sorgen paras också med beslutsamhet. Inte mindre så efter fredagens havererade möte i Vita huset. Ukraina behöver vårt stöd, och freden behöver vårt stöd. Den fred som Ukraina ska bestämma över. Vår insats här på torget kan tyckas blygsam. Samtidigt visar historien vikten av det brett burna, ihärdiga motståndet mot krig och förtryck. Det är inte förgäves.

Tiderna är utmanande. Den transatlantiska länken är inte lika robust och självklar som tidigare. Europa behöver stå stadigt – med och för Ukraina. Vi ska stå bredbent i rejäla kängor av märket ”Frihet”, med demokrati och internationell rätt och den hållbara freden för ögonen. Kriget kommer att ta slut, och vår beslutsamhet spelar roll. Vi måste fortsatt insistera på den internationella rättens principer och investera i dess institutioner. Också när vänner vacklar. Och vi ska minnas att internationell rätt och mänsklig rättfärdighet har många vänner, också i länder vars ledare inte förstår rättens vikt och respekterar den. Internationell rättsskipning skapades ur erfarenheter av krig för att tjäna som verktyg för fred. Dess betydelse är viktigare i dag än någonsin. Håll kursen tydlig, håll målet klart; här handlar det om ett fritt och fullständigt självständigt Ukraina i en fredlig värld. Som ärkebiskop representerar jag en institution som predikar fred under årtusenden. Samtidigt finns det tillfällen när kyrkan har stått på fel sida av historien och stöttat krig och förstörelse.

I det här sammanhanget ser jag med sorg på den roll som patriark Kirill och det ledande skiktet i rysk-ortodoxa kyrkan spelar. Vi förväntar oss att rättvisans och fredens ord får höras ur de munnar som hetsat till krig. Men det kristna budskapet är tydligt: vi människor är kallade att söka fred, rättvis och hållbar fred, och det kristna fredsbudskapet är därför i grunden självklart: Saliga är de som håller fred säger Jesus i Bergspredikan.

När vi samlas här i dag så är det till stöd för Ukraina. Och i förlängningen är det till stöd för allas vår fred. För på samma sätt som krig breder ut sig, så har freden spridningseffekter. Måndagsrörelsens motståndshandling är både ett förbehållslöst stöd till Ukraina och ett sätt att odla svensk beredskap mot krigets realitet. Freden behöver vinnas och säkras.

I min tradition är handling och bön nära förknippat, så jag vill be. Var gärna med, var och en på det sätt som är bekvämt: Gud, jag ber för folken i Ukraina och Ryssland, för alla som drabbas av våldet, för alla som tvingas att strida, och för alla som fruktar för sina och sina näras liv. Och för alla som nu är på flykt. Jag ber om frihet och fred för Ukraina, och jag ber för Sverige och för alla som bor här, om sammanhållning och uthållighet i ofredens tid. Om öppenhet och generositet för dem som kan behöva skydd inom våra gränser ber jag dig, du kärlekens Gud. Amen.

Kalender

MÅNDAG 1 SEPTEMBER
14–15.30 Café Tomas
TISDAG 2 SEPTEMBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 VVV-upptakt
ONSDAG 3 SEPTEMBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Andakt
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 4 SEPTEMBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 5 SEPTEMBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
SÖNDAG 7 SEPTEMBER
11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
MÅNDAG 8 SEPTEMBER
14–15.30 Café Tomas
TISDAG 9 SEPTEMBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
ONSDAG 10 SEPTEMBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Mässa för fred
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 11 SEPTEMBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 12 SEPTEMBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
SÖNDAG 14 SEPTEMBER
11.00 Familjemässa
MÅNDAG 15 SEPTEMBER
10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas

TISDAG 16 SEPTEMBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 17 SEPTEMBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Andakt
16.00 Stickcafé
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 18 SEPTEMBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 19 SEPTEMBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
SÖNDAG 21 SEPTEMBER
11.00 Högmässa
Kyrkoval
TISDAG 23 SEPTEMBER
9–12.00 Öppna förskolan
9.30 Småbarnsgudstjänst
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 24 SEPTEMBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Mässa för fred
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 25 SEPTEMBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 26 SEPTEMBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
SÖNDAG 28 SEPTEMBER
11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
MÅNDAG 29 SEPTEMBER
10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas

TISDAG 30 SEPTEMBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 1 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Andakt
16.00 Stickcafé
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 2 OKTOBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 3 OKTOBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
SÖNDAG 5 OKTOBER
11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
16.00 Konsert
MÅNDAG 6 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas
TISDAG 7 OKTOBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 8 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Mässa för fred
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 9 OKTOBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 10 OKTOBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
SÖNDAG 12 OKTOBER
11.00 Familjemässa
16.00 Konsert

MÅNDAG 13 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas
TISDAG 14 OKTOBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 15 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Mässa för fred
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 16 OKTOBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 17 OKTOBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
SÖNDAG 19 OKTOBER
11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
16.00 Konsert
MÅNDAG 20 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas
TISDAG 21 OKTOBER
9–12.00 Öppna förskolan
9.30 Småbarnsgudstjänst
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 22 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Mässa för fred
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 23 OKTOBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 24 OKTOBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan

SÖNDAG 26 OKTOBER
11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
16.00 Konsert
MÅNDAG 27 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas
TISDAG 28 OKTOBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 29 OKTOBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Andakt
18.30 Onsdagsmässa
TORSDAG 30 OKTOBER
12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)
FREDAG 31 OKTOBER
9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan
LÖRDAG 1 NOVEMBER
14.00 Sånger och tankar i allhelgonatid
16.00 Ikoninspirerad Mässa i allhelgonatid
SÖNDAG 2 NOVEMBER
11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
16.00 Minneskonsert
MÅNDAG 3 NOVEMBER
10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas
TISDAG 4 NOVEMBER
9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation
ONSDAG 5 NOVEMBER
10.30 Kyrkcafé
13.00 Mässa för fred
18.30 Onsdagsmässa

Musik i S:t Tomas kyrka

Information om säsongens konserter i S:t Tomas kyrka hittar du i ett separat musikprogram, som finns att hämta i entrén i kyrkan, samt på vår hemsida.

Torsdag 6 November

12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)

Fredag 7 November

9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan

Söndag 9 November

11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola

Måndag 10 November

10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas

Tisdag 11 November

9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation

Onsdag 12 November

10.30 Kyrkcafé
13.00 Andakt
16.00 Stickkafé
18.30 Onsdagsmässa

Torsdag 13 November

12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)

Fredag 14 November

9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan

Söndag 16 November

11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
16.00 Konsert

Måndag 17 November

10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas

Tisdag 18 November

9–12.00 Öppna förskolan
9.30 Småbarnsgudstjänst
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation

Onsdag 19 November

10.30 Kyrkcafé
13.00 Mässa för fred
18.30 Onsdagsmässa

Torsdag 20 November

12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)

Fredag 21 November

9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan

Söndag 23 November

11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
16.00 Konsert

Måndag 24 November

10.30 Kyrkcafé på finska
14–15.30 Café Tomas

Tisdag 25 November

9–12.00 Öppna förskolan
18.30 Stilla Mässa
19.00 Meditation

Onsdag 26 November

10.30 Kyrkcafé
13.00 Andakt
18.30 Onsdagsmässa

Torsdag 27 November

12.10 Lunchmusik
12.30 Sopplunch 40 kr
13.00 Språkcafé
13–15.30 Babycafé (0–12 månader)

Fredag 28 November

9.00 Morgonmässa
9–12.00 Öppna förskolan

Söndag 30 November

11.00 Högmässa
11.00 Söndagsskola
16.00 Adventskonsert
18.00 Adventskonsert

Mötesplatser

Vällingby församling erbjuder mötesplatser för vuxna. Platser där alla är välkomna. Hos oss hittar du: retreat, ikonmåleri, pilgrimsvandring, meditation, samtalsgrupper och mycket annat.

VVV – Vuxet Växande i Vällingby
Vuxet Växande i Vällingby innehåller fem olika vägar med möjlighet till fördjupning och återhämtning på olika sätt, där man kan få lämna vardagen och dess krav för en stund. Vill du veta mer? Hämta vår VVV-broschyr i S:t Tomas kyrka, ladda ner den från vår hemsida, eller kontakta Arvid Elenäs, VVV-ansvarig präst (kontaktuppgifter på sidan 31).

Meditation
För dig som vill prova på att meditera genom att sitta i stillhet, finns kristen djupmeditation efter tisdagsmässan i S:t Tomas kyrka. Meditation påverkar både kropp och själ. Det är en trygg och långsam metod, som tränar vår vilja och uthållighet. Ingen föranmälan och ingen kostnad.

Lunchmusik med soppa
På torsdagar är du välkommen att lyssna till vacker lunchmusik 12.10 och efteråt serverar husfar en matig soppa, med smörgås och kaffe i vardagsrummet i S:t Tomas kyrka. Kostnad: 40 kronor.

Kyrkcafé
Vi välkomnar dig till en mötesplats i S:t Tomas kyrka, onsdagar klockan 10.30. Kaffe och smörgås serveras till självkostnadspris. Vi samtalar, får besök av musiker och lyssnar till föreläsningar från inbjudna gäster. För mer information, kontakta diakon Maria Fors(kontaktuppgifter på sidan 31).

Feel Good-kören
En nybörjarkör för alla er som inte har någon erfarenhet av att sjunga, men som gärna vill prova på i en vänlig och tillåtande miljö. För mer information, kontakta Gerd Nielsen (kontaktuppgifter på sidan 31).

Kyrkcafé på finska
Kyrkcaféet anordnas även på finska. Träffar på måndagar klockan 10.30 till 12.00. För mer information, kontakta Hannele Teivainen, diakon (kontaktuppgifter på sidan 31).

Café Tomas
På måndagar kl. 14.00-15.30 är du välkommen till Café Tomas. Det vänder sig i första hand till personer i social utsatthet, men alla är välkomna. Vi bjuder på gratis fika med smörgåsar, kaka och kaffe/te. Vi startar med andakt i kyrkan.

Språkcafé
På torsdagar mellan klockan 13.00 och 14.30 har vi språkcafé i S:t Tomas kyrka. För mer information, kontakta Anders Nyström, präst (kontaktuppgifter på sidan 31).

Diakoni

Diakoni är att möta medmänniskor på den plats och i den situation som de just nu befinner sig i – utan krav eller motprestation. Diakoni är kristen tro omsatt i handling och att likt Jesus fråga: vad kan jag göra för dig?

I Vällingby församling arbetar diakoner och diakonimedarbetare som leder det diakonala arbetet. Vid deras sida finns även många ideella medarbetare.

Vi erbjuder enskilda samtal, olika mötesplatser och hembesök vid behov. Dessutom har vi samverkan med olika organisationer, kommuner och regioner.

Alla som arbetar inom diakonin har tystnadsplikt. Vi för inga journaler och alla samtal är kostnadsfria. Våra kontaktuppgifter finns på sidan 31 i denna tidning.

Diakoniexpedition

Under vår- och höstterminerna har vi expeditionstid onsdagar klockan 10–12 i S:t Tomas kyrka. Du är varmt välkommen att besöka oss, eller att ringa för tidsbokning.

Samtal och själavård

Ibland kan det vara bra att få samtala med någon utomstående. Det kan gälla något som rör dig själv i relation till andra som du vill samtala om. Du är välkommen att vända dig till oss för tidsbokning. Ring till någon av oss för tidsbokning (se sidan 31). Vid behov kan vi även göra hembesök.

Sorgegrupp

Vällingby församling inbjuder dig som mist en livskamrat till vår sorgegrupp. När man är i sorg, kan det vara fint att få tala i förtroende med någon om det som har hänt. Man behöver vara i en omgivning där man känner sig trygg. Vi startar en ny grupp varje termin, och brukar träffas vid fem tillfällen. För mer information är du välkommen att ringa Andes Nyström, präst4 (se sidan 31).

Vård- och omsorgsboenden

Under terminstid erbjuder vi andakter. Det finns även möjlighet till enskild nattvard och enskilda samtal.

Ideella medarbetare

Du kan göra skillnad! Är du nyfiken på att träffa nya människor och framförallt att göra något för andra människor? Då kan volontärarbete vara något för dig. Vi välkomnar nya medarbetare i alla åldrar, från olika kulturer med olika erfarenheter. Vi träffas och samtalar för att tillsammans hitta vad just du kan bidra med i våra verksamheter. Kontakta Anders Nyström, präst (se sidan 31).

Jourhavande medmänniska

Telefon: 08-702 16 80 mellan 21.00 och 06.00 varje natt året runt.

Barn & familj

Alla människor, små som stora, mår bra av att hitta platser där man känner trygghet och gemenskap. Utifrån vår kristna tro vill vi möta alla barn lika och med respekt. Alla ska kunna växa och utvecklas efter sina förutsättningar.

Öppna förskolan 0–6 år

Välkommen till Öppna förskolan S:t Totte! Här kan du som förälder tillsammans med ditt/dina barn träffa andra barn och föräldrar. Barnen får möjlighet att finnas i en god pedagogisk gruppverksamhet och får tillsammans med föräldrarna tillfälle att utforska miljön genom lek, skapande och sång. För dig som vuxen är öppna förskolan en träffpunkt där du kan knyta kontakter med andra. Du kan få stöd i föräldraskapet av de andra föräldrarna och av de anställda. Öppettider: tisdagar och fredagar kl 9.00–12.00. Ingen föranmälan behövs och det kostar ingenting. Fika kostar 25 kronor för hela familjen. Vi sjunger båda dagarna klockan 10.30.

Babycafé 0–12 månader

I den här gruppen vänder vi oss till föräldrar med de minsta barnen, från nyfödda och fram till dess barnet tar sina första steg. Vi fikar tillsammans, samtalar och utbyter tankar och erfarenheter om det som känns viktigt under barnens första

år. Öppet torsdagar 13.00 -15.30. Vi har babysång klockan 13.30, då vi sjunger rörelsesånger och sånger om närhet och kontakt. Ingen föranmälan behövs och alla är välkomna!

Söndagsskola

På söndagar under högmässan har vi söndagsskola för barnen. Se kalendern.

Triolerna: 4–6 år

Det här är en körgrupp för de allra minsta där vi kombinerar sång, skapande och lek. Tillsammans med synkoperna uppträder vi på familjemässor och andra konserter under terminens gång. Vi träffas tisdagar 16.30 - 17.30. Kontakta Malte Kjellberg, fritidsledare (se sidan 31).

Synkoperna: 7–9 år

Synkoperna är S:t Tomas barnkör för flickor och pojkar i åldern 7 till 9 år. Vi träffas tisdagar klockan 16.30–17.30. Kontakta Emma Eriksson, barnkörledare (se sidan 31).

Sirenerna: 10–12 år

Sirenerna är S:t Tomas barnkör för flickor och pojkar i åldern 10 till 12 år. Vi träffas torsdagar klockan 16.15–17.00. Kontakta Gerd Nielsen, musiker (se sidan 31).

Miniorligan

I Miniorligan träffas barn som går i förskoleklass till och med åk 3 på torsdagar mellan klockan 16.30–18.00. Vi leker, pysslar, tävlar, bakar och avslutar med att fira andakt tillsammans. För mer information kontakta Rebecca Hemmander (se sidan 31).

Jul- och påskteater

Vi erbjuder även jul- och påskteater (eller som vi kallar det "jul- och påskbordsvisningar) med lek och sång för barn i förskoleklass.

Maxiligan

I Maxiligan träffas barn som går i årskurs 4 till och med åk 7. Här finns lite större möjligheter för barnen att, tillsammans med oss anställda påverka träffarnas innehåll. Vi träffas på onsdagar mellan klockan 16.30 och 18.00. Vi börjar alltid träffen med att äta ett förstärkt mellanmål tillsammans. För mer information kontakta Rebecca Hemmander (se sidan 31).

Ligan Onsdag

Öppen tonårsverksamhet med blandat program i form av öppet hus onsdagar klockan 19 till 22 för alla mellan 13 och 25 år.

Konfirmation

När du börjar årskurs 8 är det dags att börja fundera på om konfirmation är något för dig. Konfirmandtiden är ett unikt tillfälle för dig att tillsammans med jämnåriga och vuxna fundera på några av livets viktigaste frågor om mål och mening. Under konfirmandtiden får du chansen att upptäcka nya sidor hos dig själv och andra, genom att t.ex. åka på läger, uppleva spännande aktiviteter, diskutera, kolla på film, skapa musik och drama eller bara fika tillsammans.

I Vällingby församling finns olika alternativ med olika upplägg för konfirmandtiden. Välj det alternativ som passar dig bäst. Mer information hittar du på vår hemsida för konfirmander www.konfirmandivallingby.se och i vår konfirmandbroschyr, som du kan hämta i S:t Tomas kyrka.

Sedan januari 2018 är all konfirmation i Vällingby församling konstnadsfri för konfirmanderna

Barn- och ungdomskörer

Gillar du körsång? Läs mer om våra barn och ungdomskörer under rubriken Musik på sidan 30.

Kyrka & skola

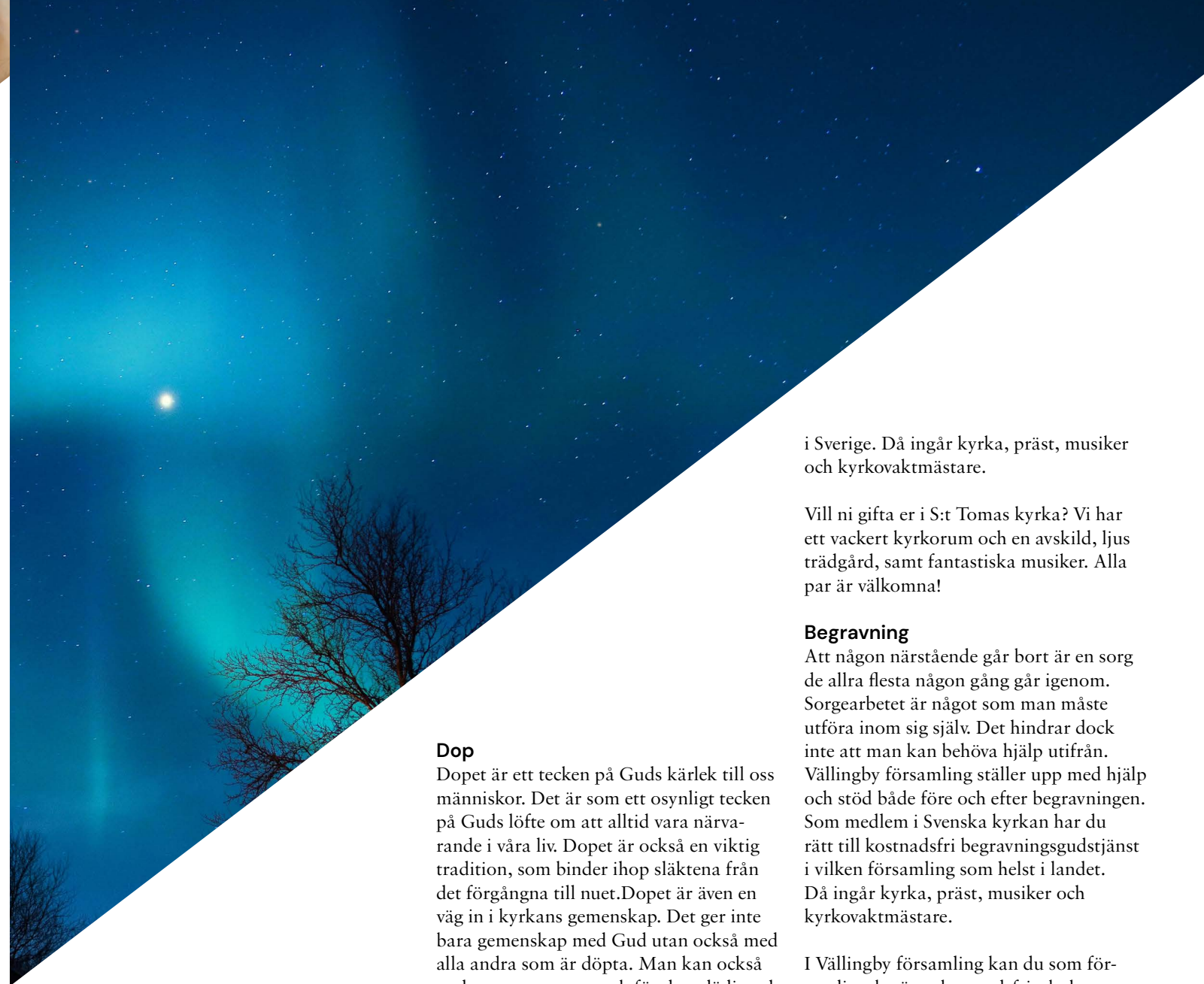
Vi erbjuder stöd till skolan, både elever och personal, genom exempelvis samtal, elevvård, krishantering och teambuilding. Vi erbjuder också samtal om etik och livsfrågor, samt om kristen tro och tradition och vad detta kan betyda i vår tid. Dessutom anordnar vi bl.a påsk-, allhelgona- och julvandringar. Vi är öppna för önskemål och samarbetar gärna för att möta olika årskurser och grupperns behov.

Körer för unga

Vällingby församling har flera körer för ungdomar och unga vuxna. Läs mer under rubriken "Musik" i denna tidning.

Mer information

För mer information om vår ungdomsverksamhet, se särskild broschyr, eller kontakta någon av våra församlingspedagoger (kontaktuppgifter på sidan 31).

Dop, vigsel & begravning

Dop

Dopet är ett tecken på Guds kärlek till oss människor. Det är som ett osynligt tecken på Guds löfte om att alltid vara närvarande i våra liv. Dopet är också en viktig tradition, som binder ihop släktena från det förgångna till nuet. Dopet är även en väg in i kyrkans gemenskap. Det ger inte bara gemenskap med Gud utan också med alla andra som är döpta. Man kan också se dopet som ett uttryck för den glädje och tacksamhet, som är kopplad till de barn som kommit till livet.

Före dopet möter ni den präst som ska utföra dopet. I S:t Tomas kyrka har vi en stämningsfull dopmiljö, Europas största dopfont och fantastiska musiker som kan bidra med musik under dopet. Du kan också kostnadsfritt boka lokal för en egen dopfest hos oss.

Vigsel

Att gifta sig är en av livets viktigaste och gladaste händelser. Att två människor väljer att dela varandras liv är stort. Ni har funnit varandra och mer och mer insett att ni två är ämnade för varandra. I vigselgudstjänsten får ni bekräfta er kärlek till varandra. Som medlem i Svenska kyrkan har man rätt till kostnadsfri vigselgudstjänst i vilken församling som helst

i Sverige. Då ingår kyrka, präst, musiker och kyrkovaktmästare.

Vill ni gifta er i S:t Tomas kyrka? Vi har ett vackert kyrkorum och en avskild, ljus trädgård, samt fantastiska musiker. Alla par är välkomna!

Begravning

Att någon närstående går bort är en sorg de allra flesta någon gång går igenom. Sorgearbetet är något som man måste utföra inom sig själv. Det hindrar dock inte att man kan behöva hjälp utifrån. Vällingby församling ställer upp med hjälp och stöd både före och efter begravningen. Som medlem i Svenska kyrkan har du rätt till kostnadsfri begravningsgudstjänst i vilken församling som helst i landet. Då ingår kyrka, präst, musiker och kyrkovaktmästare.

I Vällingby församling kan du som församlingsbo även kostnadsfritt boka:

- församlingens vardagsrum och samlingssal för minnesstund efter begravningen
- ett vackert bärtäcke för utsmyckning av kistan. Det är vävt av lin och bomull och är gult med guldapplikationer.

De flesta väljer att först kontakta en begravningsbyrå. Oftast kommer sedan önskan om begravningsgudstjänst till församlingen via dem. Den präst som kommer att leda själva begravningsgudstjänsten tar därefter kontakt med de anhöriga för ett samtal inför begravningen.

Bokning och information

Om du vill boka eller veta mer om dop, vigslar och begravningar, så är du välkommen att kontakta församlingsexpeditionen (se sidan 31).

VUXENKÖRER

S:t Tomas Kyrkokör

Kyrkokören är en blandad kör vars uppdrag är att främja kyrkans liturgi och stötta församlingens psalmsång. Vi övar torsdaga kl 17.00–19.00. Du som vill vara med behöver ha körvana med grundläggande notkunskap och gehör. Repertoaren är blandad i både genre och svårighetsgrad. För mer information, kontakta körledare Francesco Acquista (se sidan 31).

S:t Tomas Kammarkör

Kammarkören är en blandad kör, med medlemmar som är drivna körsångare och som har god notläsningsförmåga. Kören har en bred repertoar, som innehåller bland annat de större kör- och orkesterverken. Repetitioner äger rum onsdagar kl 19.00–21.15 Kontakta körledare Francesco Acquista för mer information (se sidan 31).

Vivid Voices

Vivid Voices är en sånggrupp med en inriktning på musikal, jazz, visa, pop, rock, gospel. Vi träffas torsdagar 18.45–21.15 i kyrkan. Här ges möjlighet till stämsång, solosång och ”klassisk” sångteknik. Kören framträder vid olika slags konserter och gudstjänster i kyrkan. Sångvana och gott gehör krävs. Kontakta körledare Gerd Nielsen för mer information (se sidan 31).

BARN- OCH UNGDOMSKÖRER

Barnkörer

Vällingby församling har tre barnkörer; Sirenerna, Triolerna och Synkoperna. Information om denna hittar du under rubriken Barn & Familj på sidan 31.

Young Voices: 13–17 år

Young Voices är en kör för ungdomar i åldern 13 till 17 år. Här får du möjlighet att sjunga både i grupp och solo. Vi träffas torsdagar klockan 17.00–17.45. Kontakta Gerd Nielsen, musiker (se sidan 31).

SYMFONIORKESTER

S:t Tomas Symfoniorkester består till större delen av fritidsmusiker, men det finns också medlemmar som i sin yrkesroll ägnar sig åt musik, som till exempel musiklärare. Professionella musiker anlitas som stämledare och solister. För mer information, kontakta Magdalena Håkansson Fernler, 0761 245 145 och magdahfernler@gmail.com.

Kontakta oss

Kyrkoherde/kontraktsprost

Magdalena Ljunggren
magdalena.ljunggren@svenskakyrkan.se
08-445 85 20

Präster

Anders Nyström
anders.w.nystrom@svenskakyrkan.se
08-445 85 16

Arvid Elenäs
arvid.elenas@svenskakyrkan.se
08-445 85 11

Sanna Sjövall Ottestig
sanna.ottestig@svenskakyrkan.se
08-445 85 26

Anna Nordin
anna.nordin@svenskakyrkan.se
08-445 85 34

Kansli

Carola Holm
Arbetsledare kansliet
carola.holm@svenskakyrkan.se
08-445 85 01

Karin Preston
Administratör
karin.preston@svenskakyrkan.se
08-445 85 08

Lukas Liljeskog
Ekonom/fastighetsförvaltare
Lukas.Liljeskog@svenskakyrkan.se
08-445 85 31

Philip Jandovsky
Kommunikatör
philip.jandovsky@svenskakyrkan.se
08-445 85 05

Diakoni

Fredrik Gyllenhög
Diakon
fredrik.gyllenhog@svenskakyrkan.se
08-445 85 35

Anders Kahnlund
Diakon
anders.kahnlund@svenskakyrkan.se
08-445 85 29

Hannele Teivainen
Diakon
hannele.teivainen@svenskakyrkan.se
08-445 85 21

Maria Fors
Diakon
maria.s.fors@svenskakyrkan.se
08-445 85 14

Marie Schyborger
Diakonimedarbetare
marie.schyborger@svenskakyrkan.se
08-445 85 38

Husfar

David Sandström
david.d.sandstrom@svenskakyrkan.se
08-445 85 18

Barn- och ungdomsverksamhet

Matilda Blomhage Engdahl
Pedagog
matilda.engdahl@svenskakyrkan.se
08-445 85 06

Rebecca Hemmänder
Pedagog
rebecca.hemmander@svenskakyrkan.se
08-445 85 04

Frida Nilsson
Fritidsledare
frida.s.nilsson@svenskakyrkan.se
08-445 85 24

Malte Kjellberg
Fritidsledare
malte.kjellberg@svenskakyrkan.se
08-445 85 03

Michelle Bergström
Fritidsledare
michelle.bergstrom@svenskakyrkan.se
08-445 85 37

Emma Eriksson
Barnkörledare
emma.eriksson2@svenskakyrkan.se

Musik

Gerd Nielsen
gerd.nielsen@svenskakyrkan.se
08-445 85 15

Francesco Acquista
francesco.acquista@svenskakyrkan.se
08-445 85 13

Crescenzo Grifone
crescenzo.grifone@svenskakyrkan.se
08-445 85 12

Vaktmästeri

Emma Preston
1:a vaktmästare
emma.preston@svenskakyrkan.se
08-445 85 36

Magdalena Sandberg
Vaktmästare
magdalena.sandberg2@svenskakyrkan.se
08-445 85 22

Samuel Gezelius
Vaktmästare
samuel.gezelius@svenskakyrkan.se
08-445 85 23

Öppettider

Vardagar 10–16, lördagar 10–14 och söndagar 10–13, samt i samband med övriga gudstjänster, konserter och evenemang.

Reception

I receptionen sitter Carl-Erik Mårtensson (08-445 85 33) och Lotta Sundman (08-445 85 30).

Diakoniexpedition

Öppen för besök onsdagar klockan 10–12. För samtal med diakon, se direktnummer.

Församlingsexpedition

Hos kansli/församlingsexpedition kan du beställa tid för begravning, dop, vigsel, samt bokning av församlingens lokaler. Telefon: 445 85 01. Telefontid: må, ti, to, fre 9–12, vällingby.forsamling@svenskakyrkan.se

Swish

Församlingsstöd 123 256 93 41
Diakonin 123 194 23 58
Musiken 123 249 66 36
Barn och unga 123 684 35 02
S:t Tomas kyrkas orgel 123 060 58 73

Post- och besöksadress

Vällingby församling
Kirunagatan 9-11
162 68 Vällingby

Faktureringsadress

Vällingby församling
Fack 77801538
Box 15018
750 15 Uppsala

Telefon

Växel: 08-445 85 00
Efter kontorstid: 08-445 85 10 (vaktmästare)

Förtroendevalda

Berit Kruse (S)
Ordförande i kyrkorådet
0704-266 232

Bo Arkelsten (BA)
Ordförande i kyrkofullmäktige
0706-090 942

E-post

vallingby.forsamling@svenskakyrkan.se

Hemsida

www.svenskakyrkan.se/vallingby

**Svenska
kyrkan**

Vällingby
församling